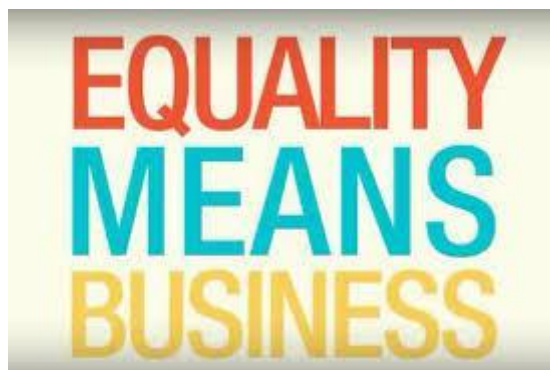

Równość płci a przedsiębiorczość

Wszystkie kraje postrzegają promocję przedsiębiorczości jako kluczową strategię dla trwałego tworzenia miejsc pracy, a także generowania innowacji produktowych, w procesach produkcyjnych i organizacjach (OECD 2012). Kraje o wysokich wskaźnikach całkowitej aktywności przedsiębiorczej są także skorelowane z wysokimi wskaźnikami aktywności przedsiębiorczej kobiet (Verheul et al. 2006). W ostatnich latach liczba przedsiębiorczych kobiet na całym świecie stopniowo rosła; badacze i decydenci polityczni poświęcali więcej uwagi przedsiębiorczości kobiet (Nedelcheva 2012). Zgodnie z raportem Global Gender Gap Report autorstwa Światowego Forum Ekonomicznego, aspekty takie jak udział w życiu gospodarczym, możliwości rozwoju kobiet, osiągnięcia edukacyjne, zdrowie, jakość życia, a także wzmocnienie pozycji politycznej są brane pod uwagę przy pomiarze różnic w traktowaniu kobiet i mężczyzn na poziomie globalnym.

Równość płci jako podstawowe prawo człowieka

Równość płci to jedno z podstawowych praw człowieka i ma zasadnicze znaczenie dla budowania dobrze prosperującego, opartego na pokoju i zrównoważonym rozwoju świata. Wzmocnienie pozycji kobiet i dziewcząt jest niezbędnym elementem warunkującym wzrost gospodarczy, rozwój społeczny i poprawę stanu przedsiębiorczości. Aby określić poziom równości płciowej i zakres dostępu kobiet do zasobów i potencjału zawodowego bez ograniczeń wynikających z dyskryminacji, UNDP wykorzystuje Wskaźnik Rozwoju Płciowego do pomiaru równości płci w różnych krajach. Zasada równości płci sugeruje, że wszyscy chłopcy, dziewczęta, kobiety i przedstawiciele wszystkich klas i kultur uczestniczą w życiu społecznym na równych zasadach i posiadają jednakową wartość oraz mają jednakowy dostęp do możliwości administracyjnych, swobód i zasobów. Równość płci odnosi się do faktu, że wszyscy ludzie mogą swobodnie rozwijać swoje osobiste zdolności i podejmować decyzje bez ograniczeń wynikających ze stereotypów i uprzedzeń dotyczących ról płci. Oznacza to również, że zainteresowania, potrzeby i priorytety mężczyzn i kobiet, a także dziewcząt i chłopców, są brane pod uwagę, uznając różnorodność między różnymi grupami. Równość płci odnosi się do idei, że prawa, obowiązki i możliwości danej osoby nie powinny być określane przez jej pochodzenie etniczne, wiek, zdolność do samostanowienia, niepełnosprawność lub lokalizację - na wsi lub w mieście.

Korzyści płynące z równości płci

Wśród najistotniejszych korzyści wynikających z równości płci można wymienić:

Równość ekonomiczna: Kiedy możliwości zatrudnienia są równe dla obu płci, zyskuje na tym społeczeństwo. Badania wskazują, że zróżnicowane miejsce pracy - takie, które uwzględnia odmienność płci - jest bardziej produktywnie. Gospodarka również czerpie korzyści z takiej sytuacji na rynku pracy. Produkt Krajowy Brutto (PKB) kraju znacząco wzrasta, wskaźniki ubóstwa spadają, społeczności prosperują, a wszystkie płcie mają równe szanse na zatrudnienie.

Poprawa jakości edukacji: Każdy uczeń objęty systemem kształcenia zyskuje na równości płci. Dziewczęta, które uczęszczają do szkoły, są bardziej produktywnie i zdrowe, zarabiają więcej pieniędzy i zapewniają lepszą przyszłość swoim rodzinom. Pomaga to w budowaniu systemu gospodarczego, który przynosi korzyści osobom wszystkich płci i poprawia zdrowie społeczności. UNICEF informuje, że już uzyskanie wykształcenia średniego znacznie zwiększa zarobki dziewcząt w ciągu całego życia, zwiększa tempo wzrostu gospodarczego kraju, zmniejsza liczbę małżeństw zawieranych przez dzieci, zmniejsza śmiertelność dzieci, zmniejsza śmiertelność matek i łagodzi zahamowanie wzrostu dzieci.

Redukcja ubóstwa: Osobami doświadczającymi największego ubóstwa na świecie są kobiety i dziewczęta. Cykle biedy powtarzają się, ponieważ osoby te nie mają równego dostępu do edukacji, możliwości zatrudnienia i pozyskiwania dochodów. Zapewnienie równych szans kobietom i mężczyznom pozwoliłoby całym rodzinom wyjść z ubóstwa i obniżyć wskaźnik ubóstwa na świecie.

Poprawa stanu zdrowia: Badania wskazują, że nierówności płci wywierają niekorzystny wpływ na szereg czynników zdrowotnych, takich jak planowanie rodziny, odżywianie, choroby pandemiczne oraz zdrowie matek i dzieci. Wyniki badań dowodzą, że gdy systemy medyczne są przekształcane w taki sposób, aby zapewnić równy dostęp do opieki zdrowotnej wszystkim płciom, uzyskiwane są lepsze wskaźniki zdrowotności społeczeństwa. Wyniki te obejmują obniżone poziomy śmiertelności, depresji i zespołu stresu pourazowego (PTSD), poprawę samooceny stanu zdrowia i zmniejszenie spożycia alkoholu.

Obecna sytuacja w obszarze równości płci

Pomimo wysiłków podejmowanych przez niektóre organizacje międzynarodowe, np. Organizację Narodów Zjednoczonych i Bank Światowy, mających na celu zmniejszenie różnic w dostępie do szans i zasobów, nierówności płciowe są nadal powszechne, a kobiety nie posiadają takich samych praw jak mężczyźni (Sarfraz i Faghieh 2011). Mimo postępów poczynionych w ostatnich latach, równość płci nie zostanie osiągnięta do 2030 roku, jeśli obecne warunki nie ulegną zmianie. W rezultacie obecny stopień nierówności płci jest nadal wysoki, co ogranicza wzrost gospodarczy poprzez zmniejszenie puli potencjału, a jest skutkiem zaburzonego dostępu jednej z płci do edukacji, zatrudnienia, przedsiębiorczości i generowania innowacji. W krajach o niższym poziomie

dyskryminacji płciowej, kobiety mogą cieszyć się równymi szansami rozwoju i dostępem do usług socjalnych, co może zniechęcać je do podejmowania ryzyka założenia własnej firmy. To stwierdzenie jest również zgodne z wynikami innych badań, wskazujących, że w bardziej zamożnych krajach, duże przedsiębiorstwa i publiczne miejsca pracy oferują zazwyczaj opiekę zdrowotną i wsparcie dla pracujących matek, tym samym zmniejszając motywację kobiet do zakładania firm i podejmowania samozatrudnienia (Allen et al. 2006; Sarfaraz et al. 2014).

Należy zauważyć, iż przyczyny braku przedsiębiorczości kobiet w gospodarkach rozwijających się wydają się być inne, niż w gospodarkach rozwiniętych. Znaczenie wspierania przedsiębiorczości kobiet wydaje się być bardziej istotne w krajach rozwijających się, gdzie występuje duża różnica w zatrudnieniu kobiet i mężczyzn. Wcześniejsze badanie przeprowadzone przez Baughn et al. (2006) wykazało, że "sama równość płci nie determinuje proporcji przedsiębiorczyń". Sajjad et al. (2020) przeprowadzili niedawno analizę wkładu przedsiębiorczyń w globalną gospodarkę, badając ten związek poprzez pomiar poziomu przedsiębiorczości kobiet i wskaźników światowego rozwoju gospodarczego. Wykorzystali oni dane wtórne z raportów Female Entrepreneurship Index Report 2015, Human Development Report 2015 i KOF Globalisation Index 2015 obejmujące 69 krajów świata. Wyniki wykazały znaczący wpływ przedsiębiorczości kobiet na gospodarki całego świata. Udział kobiet w działaniach przedsiębiorczych nie tylko wspiera dochody ich rodzin, ale także odgrywa znaczącą rolę w rozwoju gospodarczym i dobrostanie społecznym społeczeństwa.

Bibliografia

Allen, I.E., M. Minniti, and N. Langowitz. 2006: 2005 Report on Women and Entrepreneurship. In: The Global Entrepreneurship Monitor. Babson Park, MA/ Londyn.

Baughn, C.C., B.L. Chua, and K.E. Neupert. 2006. The Normative Context for Women's Participation in Entrepreneurship: a Multicounty Study. *Entrepreneurship: Theory and Practice* 30(5): s. 687– 708. 10.1111/j.1540-6520.2006.00142.x.

Nedelcheva, S. 2012. Female Entrepreneurship in Denmark. MSc Thesis. Denmark: International Business, Aarhus University, Business and Social Sciences.

OECD. 2012. Gender Equality in Education, Employment and Entrepreneurship: Final Report to the MCM 2012. <https://www.oecd.org/employment/50423364.pdf>

Sajjad, M., N. Kaleem, M.I. Chani, and M. Ahmed. 2020. Worldwide Role of Women Entrepreneurs in Economic Development. *Asia Pacific Journal of Innovation and Entrepreneurship*, tom. 14 (2), s. 151–160. <https://doi.org/10.1108/APJIE-06-2019-0041>.

Sarfaraz, L., N. Faghih, and A.A. Majd. 2014. The Relationship Between Women Entrepreneurship and Gender Equality. *Journal of Global Entrepreneurship Research* 4(6). <https://doi.org/10.1186/2251-7316-2-6>.

Verheul, I., A. V. Stel and R. Thurik. 2006. Explaining Female and Male Entrepreneurship at the Country Level. *Entrepreneurship and Regional Development*, 18(2), s. 151-183. DOI: 10.1080/08985620500532053

